

سی تی اسکن

سی تی اسکن چیست ؟

یک روش تصویربرداری در پزشکی می باشد که در آن با استفاده از اشعه X و کامپیوتر تصاویر مقطعی و پشت سر هم از اعضای داخلی بدن، عروق، بافت نرم و استخوان ها بدست می آید.
سی تی اسکن درد ندارد و از ۲ دقیقه تا ۳۰ ممکن است طول بکشد.

آمادگی قبل از انجام آزمون :

- بهتر است لباس راحت و مناسب پوشیده شود. و اشیاء فلزی مثل انگشتر، گوشواره، ساعت، زنجیر، عینک، سنجاق، دندان مصنوعی و سمعک که ممکن است پرتوهای اشعه X را جذب کنند خارج کنید.
- ممکن است سی تی اسکن با ماده حاجب (تزریقی یا خوراکی) درخواست شود که در این صورت :
  - ✓ سابقه حساسیت و آلرژی به غذاهای دریایی و مواد حاوی ید و سایر حساسیت ها را اطلاع دهید.
  - ✓ آنژیوکت مناسب گرفته شود.
  - ✓ انجام آزمایش اوره و کراتین
  - ✓ قطع متفورین ۴۸ ساعت قبل و بعد از سی تی اسکن با ماده حاجب
  - ✓ در هنگام تزریق ماده حاجب ممکن است دچار سردرد، احساس طعم تلخی یا شوری در دهان، احساس گرمی یا گرفتگی و تهوع شوید که این عوارض به سرعت (۲ - ۱ دقیقه) برطرف می شود. نگران نباشید در تمام لحظات توسط تکنسین تحت نظر می باشید.

سی تی شکم و لگن

کاربرد این روش برای تشخیص بیماری های کبد، طحال، کلیه ها، پانکراس و اندام های داخل بدن می باشد.
ماده حاجب خوراکی را بین یک تا ۱/۵ ساعت قبل از اسکن استفاده کنید (میزان آن بستگی به پزشک دارد)
از یک ساعت پیش از انجام سی تی اسکن هر ده دقیقه یک لیوان ماده حاجب و روی تخت هم یک لیوان مجموعاً ۶ لیوان که حدود ۱/۵ لیتر می شود.

سی تی قفسه سینه

ماده حاجب به صورت داخل وریدی و اغلب در بازوی چپ تزریق می شود.

سی تی ستون فقرات و مغز

نیازی به ناشتا بودن شما نیست، زیرا معمولاً تزریق ماده حاجب دستور داده نمی شود.
در مواردی مانند کیست و تومور نیازی به ماده حاجب نیست.

سی تی اسکن چگونه انجام می شود ؟

تکنولوژیست بر روی تخت سی تی به بیمار وضعیت می دهد و برای ثابت کردن وضعیت بیمار، ممکن است از بالش استفاده کند. تخت به کندی درون دستگاه سی تی حرکت می کند. بستگی به منطقه ای از بدن بیمار که آزمایش می شود، افزایش حرکت ممکن است آنقدر کم باشد که بیمار آن را احساس نکند و یا آنقدر زیاد باشد که بیمار متوجه این،

سی تی اسکن

حرکت شود، آزمون سی تی اغلب به استفاده از مواد حاجب نیاز دارد. تا اینکه وضوح بافت یا رگ های خونی افزایش یابد ماده حاجب ممکن است از طریق خوراکی یا تزریقی وریدی به درون سیاهرگ ها و یا به صورت تنقیه به بدن وارد شود که بستگی به منطقه ای دارد که بیمار آزمایش می دهد.

رادیولوژیست یا تکنولوژیست ممکن است از بیمار در مورد حساسیت و به خصوص حساسیت به داروی خاص سوال کند و بیماری هایی مانند دیابت، آسم، بیماری های دیگری که منجر به تداخل داویی با داروی مورد استفاده در سی تی اسکن گردد.

هنگامی که آزمون انجام می شود بیمار باید منتظر بماند، تا تصاویر آماده شده و مشخص شود آیا به تصاویر بیشتری نیاز هست یا نه. سی تی در تشخیص و درمان بیماری های عروقی که ممکن است باعث سکته، نارسایی کلیه و یا حتی مرگ شود نقش مهمی را ایفا می کند.

تجربه بیمار در طی سی تی

در سی تی ماریپیچی یا اسپیرال، فرد باید تا زمانی که لازم است دراز بکشد و برای هر آزمون آمادگی لازم به آن آزمون را داشته باشد ممکن است از شما درخواست شود تا اینکه ماده حاجب، برای تشخیص بهتر در مورد معده، روده کوچک و یا کولون استفاده کنید. بعضی از بیماران فکر میکنند که طعم ماده حاجب خیلی بد است اما می توان به آسانی آن را تحمل کرد. اگر آزمون از کولون باشد ماده حاجب از طریق تنقیه وارد کولون می شود. شما در طول آزمایش احساس پری شکم دارید، که هر چه آزمایش سریع تر انجام شود، بیمار راحت تر خواهد بود.

برای رگ های خونی و کلیه ها آزمون رایج تزریق ماده حاجب از طریق سیاهرگ ها است. که بافت نرمال یا غیر نرمال در ارگان هایی شبیه به کبد و طحال و... تشخیص داده می شود. بعضی از بیماران گرمای زیادی را در بدن خود احساس می کنند و یا طعم فلز در پشت دهان خود احساس می کنند که معمولاً یک یا دو دقیقه بعد از بین می رود.

بعضی از افراد احساس گزش یا ورم های کوچک بر روی پوستشان دارند، بنابراین اگر شما این علائم را داشتید سریعاً تکنولوژیست را با خبر سازید.

البته در مواد حاجب جدید این تاثیرات زیان آور به حداقل رسیده است. در طی اسکن، شما در اتاق خواهید ماند تکنولوژیست می تواند شما را ببیند و صحبت هایتان را بشنود و با شما صحبت کند.

برای اطفال، پدر و مادر می توانند همراه بیمار در اتاق بمانند تا ترس کودک را کاهش دهند، اما استفاده از شیلد سربی، برای جلوگیری از پرتو گیری این افراد، لازم است.

خطرات

در سی تی اسکن از پرتو اشعه ایکس استفاده میشود.

زنان در صورت بارداری حتماً باید پزشک یا تکنولوژیست را با خبر سازند.

عکس العمل های بدن به ماده کنتراست ید دار و خطرهای الرژییک جدی

بسیار نادر است و بخش رادیولوژی به داروهای اورژانس مجهز می باشد و به

این موارد سریعاً رسیدگی خواهد شد.

فواید

برخلاف روش های تصویرگیری دیگر در سی تی جزئیات بیشتر از بافت هایی مانند

ریه ها، استخوان ها، بافت نرم و رگ های خونی دیده می شود.

سی تی بدون درد غیر تهاجمی و دقیق است.

سی تی نیاز به روش های تهاجمی مانند جراحی یا نمونه برداری را کاهش میدهد.

آزمون سی تی سریع و آسان است، آسب دیدگی ها، ضایعات داخلی و خونریزی

ها را به سرعت آشکار می کند تا نجات جان بیمار آسان تر شود.

سی تی، ابزاری ارزشمند برای تشخیص طیف وسیعی از مشکلات بالینی است.